

Mikroplastika – izvor, vpliv in rešitve

Kaj so viri mikroplastike in kakšen je njen vpliv? Odkrijte glavna dejstva o mikroplastiki in se seznanite z rešitvami, ki jih predlaga Evropska unija.

Kaj je mikroplastika in od kod izvira?

Mikroplastika so majhni delci plastičnih materialov, ki so običajno manjši od petih milimetrov. Glede na njihov izvor jih lahko razdelimo v dve glavni kategoriji:

Primarna mikroplastika

- v okolje pride neposredno v obliki majhnih delcev
- po ocenah predstavlja 15–31 % vse mikroplastike v oceanih
- nastaja predvsem pri pranju sintetičnih oblačil (35 % primarne mikroplastike), površinski obrabi pnevmatik zaradi vožnje (28 %), uporabi proizvodov za osebno nego, kamor je namerno dodana, kot na primer mikrozrna v kremah za piling obraza (2 %)

Sekundarna mikroplastika

- nastaja pri razgradnji večjih plastičnih predmetov, kot so plastične vrečke, plastenke ali ribiške mreže
- predstavlja 69–81 % vse mikroplastike v oceanih

Kakšen je vpliv mikroplastike?

Mikroplastika je prisotna v oceanih v vedno večjih količinah. [Po podatkih Združenih narodov](#) je v morjih prisotnih 51 bilijonov delcev mikroplastike, kar je petstokrat več kot je zvezd v naši galaksiji.

Mikroplastiko lahko v morju zaužijejo morske živali, zaradi česar mnoge poginejo. Plastika se kopiči v okolju in na koncu prehranske verige doseže tudi človeka.

[Sledi mikroplastike so našli](#) v hrani in pijači, med drugim v pivu, medu in vodi. Ni presenetljivo, da so delce plastike zasledili tudi v človeškem blatu.

Vpliv mikroplastike na zdravje človeka za zdaj še ni znan, toda plastika pogosto vsebuje dodatke, kot so stabilizatorji ali zaviralci gorenja ter druge možne strupene kemične snovi, ki lahko škodujejo ljudem in živalim.

Kakšne so rešitve, ki jih pripravlja Evropska unija?

Septembra 2018 je Evropski parlament potrdil [Strategijo EU za zmanjšanje količine plastičnih odpadkov](#), ki bi naj povečala delež recikliranja plastike

Poslanci so prav tako septembra 2018 sprejeli strategijo za plastiko s ciljem, da bi povečali stopnjo recikliranja plastičnih odpadkov v EU. Poleg tega so pozvali Komisijo, naj [na ravni EU do leta 2020 prepove uporabo namenoma dodane mikroplastike](#) v proizvodih, kot so kozmetični izdelki in detergentski, ter sprejme ukrepe za zmanjšanje sproščanja mikroplastike iz tekstila, pnevmatik, barv in cigaretnih ogorkov.

Parlament je oktobra 2018 podprl [popolno prepoved EU plastičnih proizvodov za enkratno uporabo](#), ki onesnažujejo morja in za katere že obstajajo neplastični nadomestki. Na seznam snovi, ki jih je treba prepovedati, dodal tudi okso-razgradljivo plastiko, vrsto plastike, ki se zaradi dodatkov zlahka razgradi na majhne delce in s tem povečuje onesnaževanje oceanov.

Prav tako je parlament že leta 2015 glasoval za [omejitev uporabe lahkih plastičnih vrečk v EU](#).

Več

[Evropska agencija za kemikalije: mikroplastika](#)

[Kratek vodnik po mikroplastiki \(EN\)](#)

[Spletno mesto Evropske komisije o onesnaženju z mikroplastiko](#)

• [Povzetek: plastika v krožnem gospodarstvu \(EN\)](#)

Zaskrbljenost zaradi škodljivih vplivov plastike je vse večja

Video

https://www.multimedia.europarl.europa.eu/en/microplastic-pollution_N01-PUB-181119-MPLAS_ev